

конкретними і зрозумілими показниками та методикою їх розрахунку та нарахування [2].

Отже, оплата праці працівників бюджетних установ в сучасній економічній та політичній ситуації України є досить проблемною, оскільки немає чіткої системи оплати праці різних категорій працівників бюджетної сфери, а також спостерігається негативна тенденція у системі надбавок та доплат. Але, незважаючи на це, необхідно вжити всіх необхідних заходів щодо стабілізації даного питання, що стане запорукою ефективного функціонування апарату оплати праці працівників бюджетних установ та не зашкодить розвитку мотиваційного механізму серед бюджетних працівників.

Сучасна система оплати праці повинна мотивувати бюджетних працівників до творчої активності, прояву ділових і особистісних якостей, формувати адекватне сприйняття мотиваційних заходів.

Потребує детальнішого дослідження система мотивації бюджетної сфери. Під час переходу до ринкових умов господарювання існуюча тарифно-посадова система вступила в суперечність з вимогами ринку. Вона передбачає встановлення фіксованих тарифів і ставок. Як наслідок, панує зрівняння, відсутній зв'язок між результатами трудової діяльності й поставленим на ринок товаром чи послугою. Варто зазначити, що така система оплати праці дає як власникам, так і найманим робітникам дуже мізерні важелі впливу на підлеглих. Йде постійно діючий процес "роздування штатної чисельності" та її скорочення, що породжує соціальні конфлікти і негативно впливає на діяльність бюджетної організації.

1. Гаврюкова А.Г. Шляхи вдосконалення оплати праці в системі мотивації бюджетних установ / А.Г. Гаврюкова // Управління розвитком. – 2012. – №10(131). – С.75 - 77.

2. Покатаєва О. В. Шляхи вдосконалення системи оплати праці в бюджетних установах / Покатаєва О. В. // Актуальні проблеми економіки. – 2010 р. – № 10. – С. 87-95.

3. Клименко С.О. Організація обліку та аудиту розрахунків з оплати праці в бюджетних установах / С.О. Клименко, Л.В. Мікрюкова // Науковий вісник МДУ імені В.О. Сухомлинського. — 2014. – №5.2 (101).— С. 37 - 40.

4. Чеканова В.В. Організація обліку розрахунків з оплати праці в бюджетних установах України / В.В. Чеканова // Управління розвитком. – 2014. – №9 (172). –С. 161 – 163.

5. Шара Є.Ю. Бухгалтерський облік у бюджетних установах і організаціях. Навчальний посібник / Шара Є.Ю., Андрієнко О.М., Жидесєва Л.І. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 440_с

К. Шумська, Л. Ракуш

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Передумовою економічного зростання будь-якої сучасної країни є інноваційно орієнтований розвиток підприємств. Ця обставина вимагає інвестиційного забезпечення та державного стимулювання своєчасного відновлення зношених і застарілих основних засобів на підприємствах. Обсяги та доступність традиційних джерел фінансування оновлювальних процесів, таких як амортизація, власні кошти, бюджетне фінансування, банківські кредити, не задовольняють інвестиційні потреби промислових підприємств у здійсненні широкомасштабного оновлення основного капіталу.

Розробці науково-методичних засад управління процесом відтворення основних засобів присвячені роботи багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, таких, як: Бутинець Ф.Ф. Ванькович Д.В., Голов С.Ф., Захарін С. В., Пророк Р.В., Сопко В.В., Федаш Г.В. Хом'як Р.Л та інші. Однак, незважаючи на значну кількість наукових праць та істотні досягнення в цій галузі знань, низка завдань теоретико-методичного забезпечення процесу відтворення основного капіталу промислових

підприємств розроблена не досить повно, а тому вимагає уточнення і розвитку.

Оцінка ситуації, яка склалася зараз в Україні, показує, що більша частина споруд, техніки і обладнання українських підприємств зношена фізично і застаріла морально, тому вимагає заміни. За офіційними даними і експертними оцінками більше 60% основних засобів усіх підприємств країни є застарілими. Забезпеченість промислових підприємств основними засобами виробництва є важливим фактором, від якого залежать якість, повнота та своєчасність виконання робіт, обсяг виробництва продукції і фінансовий стан підприємства в цілому.

Фінансування оновлення основних засобів є важливою ланкою процесу управління, і воно зводиться до трьох варіантів. Перший з них ґрунтується на тому, що весь обсяг оновлення цих активів фінансується за рахунок власного капіталу. Другий з них заснований на змішаному фінансуванні оновлення основних засобів за рахунок власного й довгострокового позикового капіталу. Третій варіант передбачає оновлення їх винятково за рахунок фінансового кредиту (наприклад, за рахунок фінансового лізингу).

Отже, необхідність оновлення основних виробничих засобів за економічних відносин визначається передовсім конкуренцією товаровиробників. Саме конкуренція спонукає підприємства здійснювати прискорене списання основних виробничих засобів з метою нагромадження фінансових ресурсів для наступного вкладання коштів у придбання більш прогресивного устаткування, впровадження нових технологій та іншого поліпшення основних виробничих засобів.

На наш погляд, аналізом відтворення основних засобів є самостійний напрям в рамках інвестиційного аналізу, який має певні цілі, завдання та систему показників. Аналіз відтворення основних засобів є більш вузьким і спеціалізованим напрямком інвестиційного аналізу і покликаний допомогти у прийнятті управлінських рішень за варіантами капіталовкладень в основні засоби.

Виявлені негативні тенденції в процесах використання та оновлення основних засобів промислових підприємств спричинені багатьма чинниками. Зростання обсягу виробництва продукції у фондозабезпечуючих галузях промисловості на фоні їх зменшення в кількісному вираженні. Створюючи найбільш активну частину основних фондів – засоби праці, промисловість значною мірою впливає на темпи і напрямки науково-технічного прогресу в різних галузях господарського комплексу, забезпечує його технічне переоснащення, інтенсифікацію, зростання продуктивності праці й інші економічні показники, що визначають ефективність усього національного виробництва.

Сьогодні в умовах нестабільності часто бувають ситуації, коли використання основних засобів або їх використання не приносить очікуваного доходу. Експлуатація майна припиняється в результаті призупинення діяльності, в якій воно бере участь через відсутність коштів на утримання цих об'єктів. Проблема поліпшення використання основних засобів – одна з першорядних за значимістю для підприємств різних організаційно-правових форм. Це визначається не тільки зростанням і вдосконаленням основних засобів, але й значним впливом рівня їх використання на ефективність суспільного виробництва в цілому, на кількісні та якісні показники роботи підприємств, а також наявністю значних резервів у галузі.

Сучасний стан основних засобів підприємств України є вкрай незадовільним, оскільки збільшується ступінь їх зносу, а процес оновлення матеріально-технічної бази виробництва здійснюється низькими темпами. Головною причиною такого становища є недостатність фінансового забезпечення відтворення основних засобів. Від формування джерел фінансування відтворення основних засобів залежить конкурентоспроможність продукції, ефективність господарської діяльності суб'єктів господарювання та розвиток економіки країни в цілому. Тому, відтворення основних засобів стало однією з найактуальніших проблем економіки.

Водночас, що жодна система управління не може функціонувати без правильної організації інформаційного забезпечення. Ось чому сучасна система господарювання потребує більш оперативної, точної та комплексної інформації щодо порядку формування джерел на відтворення основного капіталу суб'єкта господарювання та його фінансового забезпечення.

Облікова інформація повинна описувати окремі складові стратегічних позицій або бути фундаментом для визначення стратегічно важливих показників. Оскільки стратегічна характеристика та безпосередня робота з цими показниками неможлива. Крім того, облікова інформація повинна бути постійною основою для аналізу показників, які мають стратегічний характер і мати властивості надійності та релевантності. [3]

Для більш ефективного використання основних коштів підприємство може прийняти наступні заходи: введення в дію невстановленого обладнання, скорочення цілодобових і внутрішньо-змінних простоїв, підвищення коефіцієнта змінності, більш інтенсивне використання обладнання, впровадження заходів НТП, підвищення кваліфікації робочого персоналу та інше.

1. Бутинець Т. А. Основні засоби: точка зору економіста // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2012. - Вип. 2 (23). - 22-36 с.

2. Кузьмін Д. Л. Основні засоби та основні фонди: порівняльний аспект // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2012. - Вип. 2 (23). - 148-155 с.

3. Марущак Л. Концептуальні основи формування інформаційних потоків стратегічного управлінського обліку [Електронний ресурс] / Леся Марущак, Ольга Павликівська // Соціально-економічні проблеми і держава. - 2015. - Вип. 2 (13). - С. 237-244. - Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15mlasuo.pdf>.

4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) «Основні засоби» [Електронний ресурс] // IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. - Режим доступу : «http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014».

5. Класифікація основних засобів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: «<http://fingal.com.ua/content/view/775/35/1/1/>».

6. Чорна І. О. Ефективність використання основних виробничих фондів та розробка пропозицій щодо її поліпшення // Формування ринкових відносин в Україні. - 2009. - №8. - С. 233-237.

Юрчук М.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

КРИТИЧНА ОЦІНКА СУТНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

На сьогодні багато вчених-економістів схильні говорити про те, що головною причиною економічної кризи в Україні є непослідовність проведення економічних реформ, часті зміни економічного курсу та складу уряду. Безумовно, така точка зору не позбавлена об'єктивності, однак на нашу думку, сучасна економічна ситуація зумовлена як макроекономічними та політичними проблемами, так і багатьма мікроекономічними факторами. Так, не викликає сумніву той факт, що сучасний спад виробництва в Україні в основному є наслідком низької прибутковості та збитковості більшості вітчизняних підприємств.

Беззаперечно, що основним економічним чинником, який в значній мірі визначає прибутковість підприємства, є фінансовий результат підприємства. Тому однією з актуальних задач, яка стає перед керівниками підприємств, вченими та науковцями, практикуючими бухгалтерами є розроблення та впровадження способів